

บทที่ 5

สรุปและข้อ เสนอแนะ

เดิมประเทศไทยได้ชื่อว่าเป็นประเทศที่อุดมสมบูรณ์ทางด้านทรัพยากรธรรมชาติทุกชนิด ในอดีตที่ผ่านมาถึงกับมีคำกล่าวที่ว่า "ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว" ซึ่งแสดงถึงความอุดมสมบูรณ์อย่างพร้อมมูล

ปัญหาด้านการใช้ทรัพยากรป่าไม้ของไทยในระยะเริ่มแรกนั้นไม่มีปัญหาอะไร เพราะทรัพยากรป่าไม้ยังมีความอุดมสมบูรณ์ ประกอบกับประชาชนยังมีจำนวนน้อยแต่ต่อมาเมื่อประชาชนมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นความต้องการพื้นที่ป่าเพื่อประกอบอาชีพก็เพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย จึงเริ่มมีการบุกรุกแผ้วถางป่า ด้วยในช่วงเวลาดังกล่าวรัฐยังไม่เห็นถึงปัญหาที่จะตามมาในอนาคต รัฐมิได้วางมาตรการคุ้มครองพื้นที่ป่าไม้แต่อย่างใดแต่กลับมีนโยบายสนับสนุนผู้ที่เข้าไปหักล้างถางพงโดยมีแนวคิดว่ามีผู้ขยันหมั่นเพียรหักล้างถางพงได้มากกว เป็นคนขยันหมั่นเพียรและจะเป็นที่ชื่นชมของคนทั่วไปได้รับการยกย่องว่าเป็นคนดี

นอกจากการที่รัฐมีนโยบายส่งเสริมประชาชนให้หักล้างถางพงแล้ว ในสมัยของ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 4) ประมาณปี พ.ศ. 2385 รัฐบาลไทยได้เริ่มมีนโยบายนำไม้ออก เพื่อการค้าอย่างจริงจัง ซึ่งในช่วงเวลานี้รัฐมิได้มีการควบคุมเปิดโอกาสให้ค้าได้อย่างเสรี

เมื่อไม้สัก เป็นสินค้าที่ต้องการของตลาดโลกกิจการป่าไม้จึงเกิดขึ้นในประเทศไทย รัฐได้เข้ามาควบคุมจัดการทรัพยากรป่าไม้ โดยรัฐได้เข้ามาดำเนินการนำเอาทรัพยากรป่าไม้เข้าสู่ระบบตลาดมาแสวงประโยชน์ทาง เศรษฐกิจ เป็นตัวหาเงินรายได้ เพื่อการพัฒนาประเทศ

ภายหลังจากที่มีกิจการป่าไม้เกิดขึ้น รัฐได้ตระหนักถึงมาตรการควบคุม จึงเริ่มตรา กฎหมายเกี่ยวกับป่าไม้ออกมาใช้ควบคุมการทำไม้หลายฉบับ จนกระทั่งตราพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484 ขึ้นเป็นกฎหมายหลักและยกเลิกกฎหมายเดิมๆ รวมทั้งบรรดากฎหมาย กฎ และข้อ บังคับอื่นๆ ในส่วนที่มีบัญญัติไว้ว่าพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

ในคัมภีร์ราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484 นี้ เน้นหนักไปในเรื่องการสงวนรักษาน้ำมีค่า จึงได้มีการกำหนดประเภทของน้ำหวงห้าม การทำน้ำหวงห้ามต้องปฏิบัติตามหลักกฎหมายบัญญัติไว้อย่างเคร่งครัด หรือ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ตามกฎกระทรวง

แนวความคิดในการป้องกันปราบปรามการกระทำผิดตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484 ได้เพิ่มความสำคัญในการรักษาป่า และการอนุรักษ์มากขึ้นเป็นลำดับ โดยได้แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติขึ้นแต่ในทางความเป็นจริงแล้วรัฐพบว่าพื้นที่ป่าไม้ถูกบุกรุกทำลายลงเรื่อย ๆ รัฐได้คำนึงถึงการสงวนรักษาและอนุรักษ์ โดยได้มีมาตรการหลายประการกล่าวคือ

รัฐได้เข้าร่วมกับกลุ่มประเทศอาเซียน ทำความตกลงร่วมกันในระหว่างประเทศ - อาเซียนด้วยกัน เกี่ยวกับเรื่องการอนุรักษ์คุ้มครองพื้นที่ป่าไม้และทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ เรียกว่า ASEAN Agreement on the Conservation of Nature and Resources แปลว่า ข้อตกลงของกลุ่มประเทศอาเซียนกับการอนุรักษ์ธรรมชาติและทรัพยากรธรรมชาติซึ่งประเทศในกลุ่มอาเซียนประกอบด้วย บรูไน, อินโดนีเซีย, มาเลเซีย, ฟิลิปปินส์ และไทย รวม 5 ประเทศ ในข้อตกลงร่วมดังกล่าวมีเนื้อหาสาระดังต่อไปนี้คือ

1. ร่วมกันอนุรักษ์และป่าไม้ของประเทศตนเองและในกลุ่มอาเซียน
2. มีการวางแผนพัฒนาการป่าไม้และทรัพยากรธรรมชาติ
3. มีการอนุรักษ์กระบวนการทางนิเวศวิทยา
4. มีมาตรการวางแผนสิ่งแวดล้อม โดยแบ่ง เป็นพื้นที่คุ้มครองประเภทต่างๆ เช่น อุทยานแห่งชาติ, ป่าสงวนแห่งชาติ เป็นต้น

ในความตกลงร่วมกันของกลุ่มประเทศอาเซียนนั้นมีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองพื้นที่ป่าไม้ให้คงอยู่ และลดการทำลายป่าไม้ลงให้มากที่สุด ทั้งนี้จะได้ไม่เกิดผลกระทบทางธรรมชาติที่ร้ายแรง

นอกจากความตกลงร่วมกันในกลุ่มประเทศอาเซียนแล้ว ภายในประเทศเองรัฐบาลในแต่ละยุคแต่ละสมัยได้พยายามวางหลักการ เกี่ยวกับการคุ้มครองทรัพยากรป่าไม้ไว้ในรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นกฎหมายแม่บทของประเทศ

รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันใน มาตรา 74 ได้วางหลักการเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติไว้ และในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติแต่ละแผนก็จะมีนโยบายของรัฐในช่วงแผนต่าง ๆว่าจะมีการดำเนินงานอย่างไรบ้างในส่วนเกี่ยวกับพื้นที่ป่าไม้ และที่สำคัญคือมีนโยบายป่าไม้แห่งชาติออกมารองรับเพื่อให้มีนโยบายมีความต่อเนื่องไม่หยุดชะงัก เฉพาะ เมื่อหมดแต่ละแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบังคับใช้นโยบาย

ในส่วนของบทบัญญัติกฎหมายนั้นในช่วงหลังแนวความคิดเกี่ยวกับการอนุรักษ์พื้นที่ป่าไม้มีมากขึ้นในขณะที่ประเทศไทยก็ประสบกับปัญหาพื้นที่ป่าไม้ถูกทำลายลง เป็นจำนวนมากด้วย รัฐได้ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าว จึงมีการตรากฎหมายเกี่ยวกับการอนุรักษ์พื้นที่ป่าไม้และผลิตพันธุ์จากป่าขึ้น 3 ฉบับ คือ

พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535

เหตุผล ในการประกาศใช้คือ สัตว์ป่าเป็นทรัพยากรธรรมชาติอันมีค่าของประเทศ สมควรที่จะได้รับการคุ้มครองมิให้สูญพันธุ์ไป สาละสำคัญของกฎหมายฉบับนี้คือ การกำหนด "เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า" และห้ามมิให้ผู้ใดเข้าไปยึดถือครอบครองหรือกระทำการใด ๆ หรือกระทำการใด ๆ ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอย่างเด็ดขาด หากฝ่าฝืนก็จะได้รับโทษทางอาญา

พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504

เหตุผล ในการประกาศใช้คือ เพื่อคุ้มครองรักษาทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ เช่น พรรณไม้และของป่า สัตว์ป่า ตลอดจนทิวทัศน์ ป่าและภูเขา ให้คงอยู่ในสภาพธรรมชาติเดิมมิให้ถูกทำลายหรือเปลี่ยนแปลงไป สาละสำคัญของกฎหมายฉบับนี้คือ การกำหนดบริเวณ "อุทยานแห่งชาติ" ตามมาตรา 6 และการห้ามมิให้บุคคลใดเข้าไปยึดถือหรือครอบครองที่ดิน ห้ามก่อสร้าง แผ้วถาง หรือเผาป่า ในเขตอุทยานแห่งชาติอย่างเด็ดขาด ห้ามเข้าไปเก็บหาของป่า ก่อสร้างฝั้ว พรรณไม้ต่าง ๆ ด้วย (มาตรา 16) การฝ่าฝืนก็จะต้องได้รับโทษเป็นความผิดทางอาญาด้วย

พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507

เหตุผล ที่ประกาศใช้คือ เพื่อรักษาสภาพของป่าไม้ ไม้และของป่า หรือทรัพยากรธรรมชาติอันมีค่าคงสภาพไว้ สาละสำคัญของกฎหมายฉบับนี้คือ การกำหนดป่าสงวนแห่งชาติ ตามมาตรา 6 และการห้ามมิให้เข้าไปยึดถือ ครอบครอง ทาประโยชน์ หรืออาศัยในที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า ทาไม้ เก็บหาของป่า หรือกระทำด้วยประการใด อันเป็นการเสื่อมเสียแก่สภาพป่าสงวนแห่งชาติ (มาตรา 14) การฝ่าฝืนพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้

บุคคลนั้นออกไปจากป่าสงวน สั่งให้รื้อถอนสิ่งก่อสร้างที่มีผู้ไปกระทำการป่าสงวน หากไม่ปฏิบัติตามพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจที่จะรื้อถอนสิ่งก่อสร้างนั้นเองได้

จากที่ได้ศึกษามาผู้เขียนพบว่า รัฐได้ตระหนักถึงปัญหาพื้นที่ป่าไม้ลดน้อยลง โดยเฉพาะปัญหาการบุกรุก เข้าไปในเขตป่าสงวนแห่งชาติรัฐได้เห็นความสำคัญและได้มีมาตรการหลายด้าน ทั้งทางด้านนโยบายรัฐ และบทบัญญัติของกฎหมาย แต่ในสภาพความเป็นจริงพบว่าปัญหาดังกล่าวที่รัฐกำลังดำเนินการอยู่นั้น ยังคงเป็นปัญหาอยู่และนับวันยิ่งก้าวเข้าไปสู่ภาวะวิกฤติเรื่อยๆ ทั้งนี้ เป็นเพราะปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายยังมีประสิทธิภาพไม่เพียงพอ ซึ่งพอสรุปปัญหาได้ดังนี้คือ

1. ปัญหาด้านนโยบายของรัฐ

ผู้เขียนพบว่า นโยบายของรัฐที่ใช้อยู่ในปัจจุบันนั้น ยังไม่มีความชัดเจนแน่นอน และมีลักษณะ เป็นการออกนโยบาย เพื่อแก้ไขปัญหา เฉพาะหน้า ไม่ได้มีการแก้ไขปัญหาระยะยาว ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาติดคามมาหลายประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งขาดความพร้อมของบุคลากรและงบประมาณในการทำงาน เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของนโยบายกล่าวคือ

เมื่อเกิดปัญหาขึ้น รัฐจะใช้วิธีการแก้ปัญหาโดยการกำหนดคนนโยบายหลัก แต่ไม่ได้เตรียมนโยบายรองหรือเจ้าหน้าที่เพื่อรองรับ เห็นได้จากการที่รัฐมีนโยบายให้ฝ่ายปกครองเข้ามาเกี่ยวข้องในฐานะเป็นหัวหน้าพนักงานสอบสวน ควบคุมการสอบสวนตามคำสั่งของ กระทรวงมหาดไทย มท.0204/260 อย่างไรก็ตามนโยบายดังกล่าวก็ยังทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ อันเป็นอุปสรรคดังนี้คือ

1). ระบบอำนาจหน้าที่และอำนาจการบังคับบัญชา ไม่มีความแน่นอนชัดเจน เนื่องจาก

- 1.1). ฝ่ายปกครองขาดความรู้ความชำนาญ
- 1.2). ฝ่ายปกครองต้องรับผิดชอบงานต่างๆ เป็นจำนวนมาก
- 1.3). นโยบายระดับสูงไม่ชัดเจน ขาดการประสานงาน

2). หน่วยงานที่เกี่ยวข้องงานนโยบายนี้มีหลายหน่วยงาน แต่ไม่มีแนวทางปฏิบัติแบบทางเดียวกัน ทำให้ไม่เป็นเอกภาพ มีลักษณะต่างคนต่างทำ

3). ไม่มีการกำหนดรายละเอียดในการดำเนินการ ตลอดจนไม่มีการติดตามประเมินผล

4). นโยบายเกี่ยวกับการสอบสวนความผิดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติมีความสลับซับซ้อนยุ่งยากต่อการปฏิบัติงาน เพราะไม่มีการออกเป็นกฎข้อบังคับ

จากปัญหาการที่รัฐไม่ได้วางแนวทางปฏิบัติในการป้องกันปราบปรามการกระทำผิดอย่างแน่ชัดเช่นนี้ สำหรับทางแก้นั้นผู้เขียนมีความคิดเห็นว่า รัฐควรต้องกำหนดนโยบายหลักว่าจะดำเนินการอย่างไรแก่ผู้บุกรุก หรือลักลอบตัดไม้ทำลายป่าในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เช่น ให้ปราบปรามโดยเด็ดขาด หรือจะผ่อนผันการจับกุม หรืออพยพราษฎรไปยังที่อื่น และกำหนดนโยบายรองรับตลอดจนบุคลากรและงบประมาณให้เพียงพอ โดยอาจจะกำหนดไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รวมถึงกำหนดข้อบังคับ กฎระเบียบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องออกมาเฉพาะเรื่อง มีการกำหนดแนวทางการปฏิบัติและการประเมินผลการปฏิบัติงาน

การปฏิบัติงานจะได้ผลหรือมีประสิทธิภาพที่ดีขึ้น ผู้เขียนเห็นว่าควรมีหน่วยงานขึ้นมารับผิดชอบในการประสานงานโดยเฉพาะ ทั้งนี้เพื่อจะได้มีปัญหามุ่งเรื่องการประสานงานและความคล่องตัวในการทำงาน

2. บทบาทขององค์กรและเจ้าหน้าที่ของรัฐในการดำเนินคดี

2.1. การดำเนินคดีกับผู้บุกรุกป่าสงวนแห่งชาติ โดยหน่วยงานต่างว

ก. เจ้าหน้าที่ป่าไม้

เจ้าหน้าที่ป่าไม้เป็นองค์กรหนึ่งที่มีหน้าที่โดยตรง เกี่ยวกับการป้องกันปราบปรามการบุกรุกทำลายพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ปัญหาที่เจ้าหน้าที่ป่าไม้พบอยู่เสมอในการดำเนินการจับกุมปราบปราม ก็คือ

- กำลังคน ในการออกลาดตระเวน, จับกุม
- อุปกรณ์ในการเข้าปฏิบัติงานมีน้อยไม่ทันสมัย
- งบประมาณ มีจำกัดไม่เพียงพอ

- ความรู้ความสามารถในการใช้ข้อกฎหมาย กล่าวคือ เจ้าหน้าที่ป่าไม้ส่วนใหญ่ ไม่มีความเข้าใจในตัวบทบัญญัติ กฎหมายเกี่ยวกับป่าไม้อย่างถ่องแท้ ดังนั้นทำให้เกิดความกลัว และไม่กล้าดำเนินการจับกุม และกระทำการอื่นใด เพราะกลัวถูกฟ้องฐานปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ

จากปัญหาดังกล่าวที่เจ้าหน้าที่ป่าไม้พบนั้นสำหรับทางแก้ผู้เขียนเห็นว่าทรัพยากรป่าไม้เป็นสิ่งสำคัญ และมีค่าทาง เศรษฐกิจและสังคม เจ้าหน้าที่ป่าไม้จึงแม้จะไม่ใช่ผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ แต่ก็ทำหน้าที่โดยตรงทั้งตามกฎหมายเกี่ยวกับป่าไม้, กฎหมายอาญา และกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาให้อำนาจที่จะดำเนินการป้องกันปราบปรามผู้กระทำความผิด ดังนั้นรัฐจึงควรเพิ่มกำลังคนและงบประมาณให้มากขึ้น เพื่อจะทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและในส่วนความรู้ในหน่วยงานของกรมป่าไม้เองต้องพยายามจัดหาผู้มีความรู้บรรยายให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการปราบปราม ตลอดจนเพิ่มขวัญและกำลังใจให้ด้วย

ข. ตำรวจ

ในส่วนของงานตำรวจนี้ มีหน่วยงานหลายหน่วยที่เกี่ยวข้อง แต่มีลักษณะของปัญหาที่คล้ายกัน ดังนั้นจึงพิจารณารวมกันเป็นทั้ง 3 หน่วยงานคือ

- ตำรวจป่าไม้
- ตำรวจท้องที่
- ตำรวจตระเวนชายแดน

ปัญหาที่พบคือ

1). ตำรวจไม่ได้ให้ความสำคัญกับปัญหาเกี่ยวกับการบุกรุกพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติมากเท่าที่ควร โดยมีทัศนคติว่าเป็นปัญหาไกลตัวไม่เห็นเด่นชัดถึงผลกระทบต่อประชาชนโดยตรง และในทันทีที่มีการกระทำความผิดเกิดขึ้น เป็นอาชญากรรมที่จะค่อย ๆ ส่งผลกระทบไปเรื่อย ๆ จนถึงจุดจุดหนึ่งอันก่อให้เกิดภัยทางธรรมชาติ โดยส่วนรวมอย่างร้ายแรง เมื่อเปรียบเทียบกับอาชญากรรมธรรมดาทั่วไปแล้ว เช่น การฆ่าคนตาย ช่มชู้ นัลันทรัพย์ เป็นอาชญากรรมที่เห็นผลกระทบทันทีรุนแรงกระทบกระเทือนต่อชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สิน รวมทั้งขวัญ

ประชาชนโดยตรง คารวจจึงให้ความสำคัญต่อการกระทำความผิดในเรื่องนี้น้อยกว่าอาชญากรรมธรรมดา

2). อัตรากาลังไม่เพียงพอ เนื่องจากคารวจส่วนใหญ่จะมุ่งกำลังคนในการปราบปรามใบที่ความผิดที่เห็นผลทันที

จากปัญหาข้อ 1 และ 2 ผู้เขียนมีความเห็นว่าควรที่จะเพิ่มกำลังคนในด้านการป้องกันปราบปรามความผิดเกี่ยวกับทรัพยากรป่าไม้ และให้ความรู้ความเข้าใจเพื่อที่จะได้ตระหนักถึงปัญหา เพื่อนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3). คารวจส่วนใหญ่ มีความรู้และประสบการณ์ในความผิดประเภทนี้ไม่เพียงพอ เพราะโดยลักษณะความผิดแล้ว ต้องใช้ผู้มีความชำนาญในการปราบปราม

4). การโยกย้ายตำแหน่ง

จากปัญหาข้อ 3 และ 4 จะเห็นได้ว่าการโยกย้ายตำแหน่งเพื่อรับตำแหน่งใหม่ในหน่วยงานใหม่ มีผลต่อการใช้ความรู้ความสามารถในการปราบปรามการกระทำความผิดที่ต้องใช้ความชำนาญพิเศษเป็นอย่างมาก

ดังนั้นผู้เขียนเห็นว่าควรที่จะจัดอบรม สัมมนา ให้ความรู้แก่คารวจอยู่เสมอ ถึงแม้ว่าจะมีการสับเปลี่ยนโยกย้ายตำแหน่งก็จะทำให้ผู้ที่มารับตำแหน่งใหม่มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ค. พนักงานอัยการ

จากการศึกษาผู้เขียนพบว่า ปัญหาการสั่งฟ้องของพนักงานอัยการเกี่ยวกับคดีความผิดทรัพยากรป่าไม้ ก็คือพยานหลักฐานในคดี หรือสำนวนการสอบสวนไม่หนักแน่นพอที่จะชี้ว่าผู้ต้องหาเป็นผู้กระทำความผิด ซึ่งในบางกรณีเกิดขึ้นจากการที่เจ้าหน้าที่ผู้จับกุมได้รวบรวมพยานหลักฐานอันสำคัญแก่คดี หรืออาจมีสาเหตุจากปัจจัยภายนอก เช่น เป็นคดีของนักการเมือง หรือผู้มีอิทธิพล จึงเกิดการข่มขู่ สัมคดียุติสนบน ขึ้น

จากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ผู้เขียนมีความคิดเห็นว่าควรแก้ปัญหาคำด้วยการสร้างทัศนคติที่ดีให้กับพนักงานอัยการต่อการกระทำความผิดดังกล่าว เพื่อให้ได้เห็นถึงภัยร้ายแรง และพยายามหาวิธีการ เพื่อนำพยานหลักฐานมา เอาตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษให้ได้

นอกจากนี้ควรให้ความรู้เพิ่มเติมและให้หลักประกันแก่พนักงานอัยการให้มากขึ้นกว่าเดิม เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ง. ศาล

ปัญหาที่พบ คือ

1). ทัศนคติของศาลที่มีต่อความผิดประเภทนี้ ศาลเป็นนักนิติศาสตร์มิใช่ นักวิทยาศาสตร์ หรือนักรัฐศาสตร์ ดังนั้นความเข้าใจ ความรู้สึกลึกซึ้งของทฤษฎีการบำบัดจึงเป็นความเข้าใจของบุคคลธรรมดาที่ไม่ได้อยู่ในวงการทฤษฎีการชดเชยชาติ

จากปัญหานี้ผู้เขียนมีความเห็นว่าควรที่ให้ความรู้แก่องค์กรศาล โดษะให้มีแนวคิดสอดคล้องกับสภาพปัญหาในปัจจุบัน เพื่อเป็นประโยชน์ในการตัดสินใจพิพากษาคดีเกี่ยวกับความผิดทฤษฎีการบำบัดต่อไป

2). ความล่าช้าในการดำเนินคดีรวมถึงการขาดอัตราค่าล้าง และอุปกรณ์ทันสมัย

ปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ล้วนแล้วส่งผลกระทบต่อกระบวนการดำเนินกระบวนการพิจารณาให้มีประสิทธิภาพทั้งสิ้น

ดังนั้นผู้เขียนมีความเห็นว่ารัฐควรตระหนักถึงองค์กรนี้ซึ่งเป็นที่พึ่งสุดท้ายของประชาชนควรจะมีการเพิ่มอัตราค่าล้าง, งบประมาณ และอุปกรณ์ให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงในปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน

2.2 ปัญหาการประสานงานของหน่วยงานในการป้องกันปราบปราม

จากการที่ความผิดเกี่ยวกับทฤษฎีการบำบัดเป็นเรื่องสำคัญ จึงมีหลายหน่วยงานเข้ามาเกี่ยวข้อง ซึ่งมีลักษณะตั้งขึ้นมาเพื่อแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า เช่นมีทั้งตำรวจป่าไม้ และตำรวจตระเวนชายแดน ทว่าการในการปราบปรามเช่นเดียวกัน การที่มีหลายองค์กรเข้าทำงานด้วยกันทำให้เกิดการซ้ำซ้อนในพื้นที่การปฏิบัติ อันนำไปสู่การขาดการประสานงาน ไม่มีเอกภาพต่างคนต่างงานที่คนได้รับมอบหมายทำให้ผู้กระทำความผิดหลบหลีกการกระทำความผิดได้

ผู้เขียนมีความคิดเห็นต่อปัญหาดังกล่าว และเห็นว่าควรมีการแก้ไข โดยการให้มีหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งในหน่วยงานที่มีอยู่แล้ว ได้ทำการดำเนินการประสานงานในเรื่องต่าง ๆ อาทิเช่น อัตรากำลัง อุปกรณ์ และงบประมาณ พร้อมทั้ง เคารยมนคนที่มีความรู้ความสามารถ เฉพาะในการปฏิบัติงาน จะทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในขณะนี้

2.3 ปัญหาการขาดแคลนงบประมาณ, บุคลากร และอุปกรณ์

ปัญหาดังกล่าว เกิดขึ้นเกือบทุกหน่วยงานตามที่กล่าวมาแล้ว ดังนั้นปัญหาที่ผู้เขียนมีความเห็นว่าหากมีการกระจายภาระงานโดยมีองค์กรต่าง ๆ เข้ามาร่วมมากเท่าไร โดยมองว่าเป็นปัญหานี้ก็จะไม่มีทางจบสิ้นได้ ดังนั้นรัฐต้องมีแผนและนโยบายในการแก้ปัญหานี้ อย่างมีระบบและเป็นมาตรการระยะยาว

3. ปัญหาคำานบทบัญญัติกฎหมาย

จากการศึกษาผู้เขียนพบว่า ปัญหาคำานบทบัญญัติกฎหมายนั้น มีลักษณะการใช้- ก้อยคำบางคำมีลักษณะคลุมเคลือไม่ชัดเจน ทั้งในพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484 พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ ตามตัวอย่างที่ดังกล่าวไว้ในบทที่ 4

ปัญหาดังกล่าวเกี่ยวกับก้อยคำกฎหมายมีความคลุมเคลือนี้ ผู้เขียนมีความเห็นว่าควรมีการตั้งคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาแก้ไขปรับปรุงก้อยคำในกฎหมายที่เกี่ยวกับป่าไม้ในฉบับต่าง ๆ อีกครั้งหนึ่งโดยกระทรวงการแก้ไขปรับปรุงไปพร้อมกันทุกฉบับ เพื่อจะได้สอดคล้องกับปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะนี้ และลดความขัดแย้งของก้อยคำในกฎหมายแต่ละฉบับที่ต้องมาใช้ร่วมกัน เพราะหากปล่อยให้มีการตีความกฎหมายขึ้น ความเป็นธรรมย่อมจะเกิดขึ้นไม่ได้สมบูรณ์ เพราะอยู่ในดุลพินิจของผู้ตีความแต่ละคน

นอกจากปัญหาดังกล่าวแล้วปัญหาสำคัญอีกประการหนึ่งคือ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมาย เพื่อป้องกันปราบปรามการบุกรุกป่าสงวนแห่งชาติ มีหลายฉบับ ได้แก่ พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484, พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535, พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 และพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 ซึ่งเจตนารมณ์ของกฎหมายแต่ละฉบับมีลักษณะที่แตกต่างกันไปตามความคุ้มครอง เช่น ในพระราช

บัญญัติป่าไม้ พ.ศ.2484 มุ่งคุ้มครองตัวไม้ การทำไม้ มิให้มีการทำลายป่าไม้, พระราชบัญญัติ
สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ.2535 มุ่งคุ้มครองสัตว์ป่าในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า, พระราช
บัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ.2504 มีเจตนารมณ์คงสภาพธรรมชาติเดิมไว้ในเขตอุทยานแห่งชาติ
และพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 มุ่งคุ้มครองพื้นที่ป่าไม้ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ

การที่เจตนารมณ์ของกฎหมายในการมุ่งคุ้มครองมีความแตกต่างกันเช่นนี้ ทำให้
เกิดปัญหาในการใช้ได้ตามตัวอย่างที่ได้กล่าวไว้ในบทที่ 4 ทำให้ประสิทธิภาพในการบังคับใช้
กฎหมายลดน้อยลง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อมีการกระทำความผิดเกิดขึ้น โดยเป็นความผิดกรรม-
เดียวผิดกฎหมายหลายบทซึ่งเกิดขึ้นอยู่เสมอ อันอาจก่อให้เกิดปัญหาในการนำเสนอสืบต่อศาล
ได้และศาลมีหลักการในการพิจารณาไม่เกินคำฟ้อง ซึ่งถ้าเจ้าหน้าที่ไม่มีความชำนาญเพียงพออาจ
ก่อให้เกิดความผิดพลาด ทำให้ผู้กระทำผิดได้รับโทษลดน้อยลง หรือหลุดพ้นจากการกระทำผิด
ได้ เพราะผู้พิพากษาแต่ละคนก็มีความชำนาญในกฎหมายเฉพาะ เหล่านี้แตกต่างกันออกไป

ดังนั้นผู้เขียนมีความเห็นว่า เพื่อประโยชน์ และประสิทธิภาพในการบังคับใช้
กฎหมายหลายฉบับที่กล่าวมานั้น ควรจะมีการปรับปรุงกฎหมายฉบับต่างๆ โดยพิจารณาว่าส่วนใด
ในบทบัญญัติกฎหมายที่สามารถรวมกันได้ ก็รวมกันเป็นพระราชบัญญัติหนึ่งขึ้นมา เพื่อคุ้มครองพื้นที่
ป่าไม้ ของป่า สัตว์ป่า ฯลฯ และยกเลิกกฎหมายในส่วนที่ซ้ำซ้อนกันออก ทั้งนี้เพื่อจะได้ไม่เกิด
ความสับสนและความลำบากในการนำกฎหมายแต่ละฉบับมาใช้ในความผิดที่เกิดขึ้น ทั้งนี้ยังเป็น
การช่วยให้การใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย